

mercè a la seva humitat, no són gaire sanes. Per això la seva colònia estiuenca és abundosa, sens que ho destorbi el caire més o menys humit del seu paratge.

Quan l'humitat d'un país li propina un caire poc sa, desseguida hi abunden els malalts de les vies respiratòries i els tarats de bronquitis cròniques aconseguixin un agreujament en les malures llurs.

Arbúcies en canvi dona un percentatge petit de tarats de les vies respiratòries en comparança d'altres pobles. Forasters, tarats de les mentades vies i de bronquitis cròniques, en fixar la llur estada entre nosaltres, s'han alleujat en les malures llurs. A un malalt molt delicat, que ha estiuejat en la nostra població i que avui pregona arreu les excel·lències del paratge arbucienc, li deia un metge en retornar de son estiueig: «Vosté sí que ha tret faves d'olla. Pot ben dir que ha ressucitat. Ja cal que es reganxi per a un altre any per què Arbúcies és un país que li prova de debó.» —«Jo anava carregat de dolor, em deia un altre estiujant. Havia estiuejat en diferents llocs i mai l'havia pogut exilar. Des de que vinc a Arbúcies, em trobo molt millorat.» —«Aquest any, si a Déu plau penso tornar, perquè a Arbúcies vaig posar-m'hi molt bé i en passar un estiu a fora, ja m'he tornat agreujar.» Així em parlava, no fa molts dies, a Barcelona, un altre senyor que passà dos estius rebé entre nosaltres, malgrat haver-hi vingut delicadíssim hi en deixar de venir, havia notat un agreujament de son estat de salut.

Per tal de fer-se càrrec de l'aspecte més o menys sa del nostre país, cal fixar l'atenció en el termòmetre de la seva mortalitat. La mortalitat d'un país sa oscil·la generalment en una proporció de quinze a vint per mil, «Tot lo que baixi d'un quinze per mil, diu el Dr. Pulido, palesa acurades previsions higièniques i és patrimoni d'una societat refinadament moral i progressiva; més lo que pugi d'un vint per mil és prova de pobles endarrerits, d'imprevisions higièniques, de deixadesa en les causes d'infecció i de misèria orgànica». Arbúcies, prenent les estadístiques de mortalitat d'uns anys ençà, no dona pas un promig de mortalitat d'un quinze per mil. L'any passat comptant la Parròquia amb uns 3700 habitants, hi hagueren 42 morts, ço que dona una mortalitat inferior a dotze per mil. D'altra banda cal reconèixer que la poca mortalitat no és pas deguda a les desmesurades previsions higièniques, preses per els arbueïens, ni a un refinament moral i progressiu del nostre poble, perquè ni aquelles, ni aquest són més que regulars. Caldrà doncs confessar, davant d'aquells que blasmen tant de l'humitat del nostre poble, que la nostra xamosa vila, jau recolzada, dintre d'una fonalada formosíssima i de vegetació ubèrrima, el paratge de la qual té naturalment unes condicions higièniques, que poden parionar-se amb les dels païssos més sans i millors.

